

TIHO, skoraj neopazno je na kraju, ki je bil doslej nekoliko odmaknjen od glavnih prometnih zvez in vrveža ter radovednih pogledov mimoidočih, na obrobem predelu Šiške, na meji z bežigrasjsko občino, nastal pravi industrijski velikan, Lekova tovarna za farmacevtske in kozmetične izdelke. Skoraj dograjena tovarna se uvršča po svojih razsežnostih in opremljenosti med največje in najsodobnejše zasnovane industrijske obrate v slovenski industriji, zgrajene v zadnjih letih; sodi pa tudi med najmodernejše farmacevtske obrate v Evropi. Industrijsko področje Šiške pa bo dobilo z novo moderno tovarno poudarjen značaj industrijskega mesta, ki ga je v zadnjih letih nekoliko izgubljalo, prav tako kot mesto Ljubljana v celoti, ki je postajalo vse bolj upravno in trgovsko središče.

Tovarna Lek se ob Celovski cesti sredi strnjene stanovanjskega naselja ni mogla več razvijati. Prenatranost proizvodnih prostorov ni dovoljevala uvajanja sodobne tehnološke opreme z visoko proizvodno zmogljivostjo. Obsega proizvodnje ni bilo mogoče povečevati s trajno uvedbo večizmenskega dela, ki pri končni proizvodnji zdravil ni posebno pogost, vendar so ga v naših razmerah narekvale velike potrebe po zdravilih. Še večje težave je povzročalo skladiščenje materialov na oddaljenih lokacijah.

Nova farmacevtska kozmetična tovarna je zgrajena med gorenjsko in kamniško železniško

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

progo. Po površini meri lokacija Leka 85.000 m². Zgrajeni so že proizvodno skladiščni objekt, zgradba za vzdrževalne obrate in garaže ter nekatere posebne naprave. Obrat družbene prehrane je na začetku gradnje, dograjen pa bo do zime. V nadaljnji gradbeni etapi bo zgrajen tudi kontrolni laboratorij. Skupna tlorisna zazidalna površina nove tovarne bo znašala 22.500 m². Z upoštevanjem etažnih površin pa se bo pokrita površina povečala na 29.200 m².

Jedro nove tovarne tvori tako imenovani proizvodno-skladiščni objekt, ki ima skupno etažno površino 21.500 m². Proizvodni prostori s pakirnico merijo 9.400 m², skladiščni prostori 7.182 m², pomožni prostori pa 4.920 m². Objekt obsega proizvodni trakt, pakirnico, vstopno in izstopno skladišče, malo skladišče in silosno skladišče. Proizvodno-skladiščni objekt, razen več kot 20 metrov visokega silosnega skladišča, je pritičen. V kletnih prostorih so garderobe, sanitarije in hladilna postaja ter strojnica za klimatske naprave. Za primerjavo velikosti nove tovarne z zgradbami ob Celovski cesti služi zgradba kontrolnega laboratorija, ki bo imela

večjo površino kot doslej največja Lekova zgradba ob Celovski cesti.

Izgradnja delno avtomatiziranega in visokomehaniziranega proizvodnega obrata s skladišči je potekala etapno. V prvih dveh etapah so bili novo zgrajeni prostori usposobljeni za obratovanje tako, da se je proizvodnja prenašala postopoma. Obratovanje v novi proizvodnji poteka brez zastojev. Predvidevamo, da tudi pri nadaljnji selitvi ne bo večjih motenj v proizvodnem procesu. Na novi lokaciji že obratuje parkirnica, z obratovanjem so začela tudi skladišča. Od avgusta do decembra v letošnjem letu se bo postopoma preselila vsa farmacevtska in kozmetična proizvodnja.

Proizvodne in ostale površine nove tovarne so se v primerjavi z onimi v letu 1970 povečale kar 5 do 7-krat. Ob dosednji stopnji naraščanja obsega proizvodnje bodo zadoščale te površine s sedanjo strojno opremo in tisto, ki prihaja za 5-letno povečanje proizvodnje. Z relativno majhnim dodatnim investiranjem v dopolnilno strojno opremo pa bodo novozgrajene površine zadoščale za 10 let. Farmacevtska proizvodnja bo potekala v aseptičnih in klimatiziranih delovnih pogojih na ravni zahtev sodobnih standardov kvalitetne proizvodnje zdravil, za kakršno ima med jugoslovanskimi tovarnami Lek v najvišji meri zagotovljene proizvodne pogoje. Delovni pogoji in delovno okolje bo ugodno za zaposlene delavce. Predvidena je le ena delovna izmena. Število zaposlenih pa se pomembneje ne bo dvignilo.

Na novi lokaciji so možne nadaljnje razširitve in preureditve. Obstaja možnost, da se bo obseg proizvodnje z izmanskim delom in uvaja-

TOVARNA FARMACEVTSKIH IZDELKOV SE SELI IZ MESTA

„LEK“ GRADI NOVO POSLOPJE

njem tehnoloških inovacij povečal tudi na 3-kratni sedanji obseg, tako da Lekovih zdravil praviloma ne bi smelo v bodoče zmanjkovati. Po svoji zasnovi proizvodni obrat tehnološko ne bo mogel kmalu zastareti. Prostorska razporeditev skladišč omogoča racionalno organiziran interni transport s smotrnim pretokom in skladiščenjem materiala na enem samem kraju.

Sedanja predračunska vrednost investicije skupaj s podražitvami, nastalimi zaradi devaluacij, znaša 223 milijonov za osnovna sredstva, 80 milijonov za obratna sredstva, 4,5 milijona za energetiko in 13 milijonov dinarjev za garancijski polog. Finančna sredstva za izgradnjo tovarne na novi lokaciji je podjetje pričelo zbirati več let pred pričetkom novogradnje. Investicijo financira podjetje Lek 72,5 % z lastnimi sredstvi, le 27,5 % s krediti. Pripomniti moramo, da v Lekovih obratnih sredstvih tvorijo krediti manjši delež, kakor ga predpisuje zakon o formiranju obratnih sredstev za naslednje obdobje. Tako je Lek kreditno in investicijsko sposoben, kar omogoča, da izgradnja tovarne poteka skladno z roki, da izvajalci bistveno ne kasnjajo.

Z investiranjem v novo tovarno bo Lek dobil najmodernejše proizvodne obrate za končno proizvodnjo zdravil v državi. To bo Leku omogočalo, da bo še nadalje povprečno za 34 odstotkov povečeval stopnjo rasti proizvodnje in prodaje, kakršno je imel v obdobju 1968—1972. Podjetje se bo s svojo solidno proizvodno bazo lahko vključilo v že začete integracijske tokove slovenske in jugoslovanske farmacevtske industrije.

Milan PUHAN

Pogled s ptičje perspektive na nove proizvodne obrate, skladišča in ostale zgradbe tovarne Lek

PRVOMAJSKA PROSLAVA

26. APRILA je bila v slavnostno okrašeni avli osnovne šole Riharda Jakopiča svečana proslava 1. maja.

Poleg dijakov in razrednih učiteljev so se proslave udeležili tudi predstavniki občine in tov. Klopčič, brat pokojnega pisatelja.

Po govoru tov. Klopčiča je bila svečana razglasitev zmagovalcev orientacijskega tekmovanja, ki je bilo 6. aprila. Tekmovanje je bilo organizirano v okviru SLO in je obsegalo streljanje z zračno puško, hoja po azimutu, znanje topografskih znakov, hoja po karti in na koncu ogled orožja.

Prvo mesto je osvojil dijak 7. c razreda Andrej Antonov, ki je bil tudi v prvouvrščeni patroli. Za njim so se uvrstili še Aco Stiškovski, Andrej Divjak in kot deseta, najboljša med dekleti, Darinka Turk. Prvo patrolo pa so sestavljali: Antonov, Boricov, Grlicarev, Svete in Suštar.

Zmagovalcu je predsednik izročil praktično nagrado.

Proslavo so zaključili z recitacijami in izvajanjem šolskega pevskega zbora.

Po proslavi smo imeli kratek pogovor z zmagovalcem tekmovanja. Povedal nam je, da je zelo vesel doseženega uspeha in da si dijaki podobnih tekmovanj še želijo. Tekmovanje ni bilo lahko, vendar si želimo sodelovanja z ostalimi šolami v občini Šiška, nam je zatrdil Andrej Antonov. Na koncu pogovora smo omenili tudi vojaško gimnazijo v Ljubljani. Zeleli smo izvedeti, kakšen je odnos osnovnošolcev do te ustanove. Dijaki menijo, da so še premalo obveščeni o tej smeri šolanja in da je to eden glavnih vzrokov majhnega zanimanja za to vrsto šolanja.

Tekmovanja, kot je bilo to in podobna, pa so zanesljiva pot k afirmaciji te šole in krepitevi obrambne sposobnosti mladega občana.

Gregor RIHAR